

ХРОНОЛОГІЯ

відстоювання інтересів сільгоспвиробника, пов'язаних із сплатою акцизного податку

1. Початок історії

Історія запровадження ліцензій на зберігання пального сільгоспвиробниками почалась **23.11.2018 року**, коли був прийнятий закон № 2628-УІІІ "Про внесення змін до Податкового кодексу України і деякі інші законодавчі акти України стосовно покращення адміністрування і перегляду ставок окремих податків та зборів". Цим законом передбачалося запровадження ліцензування діяльності, пов'язаної із зберіганням пального і накладання штрафних санкцій у розмірі до 1 млн. грн. на тих, хто здійснює таку діяльність без отримання ліцензії.

Водночас вносилися зміни до закону "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного та плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального" щодо порядку отримання ліцензій. Встановлювалося, що для отримання ліцензії потрібно надати установчі документи, документи, що підтверджують право власності/користування на земельну ділянку з цільовим призначенням на зберігання пального, акту введення в дію кожної потужності із зберігання палива, дозвіл на початок експлуатації такої потужності, технологічну документацію щодо зберігання пального, квитанцію про сплату вартості ліцензії. Ліцензії мали видаватися на 5 років по кожному об'єкту.

Законом встановлювалося, що ліцензію потрібно отримати на кожне місце зберігання пального і що вартість такої ліцензії складає **780 грн.**, штраф за зберігання пального без ліцензії – **500 000 грн.**, і що ДФС буде вести Єдиний державний реєстр підприємств, які отримали ліцензії.

Вступ у дію норм закону відтерміновувався більше, ніж на півроку – до **01.07.2019 року**.

2. Суть проблеми

Прийняття нового законодавства поставило перед сільгоспвиробником проблему формування пакету документів, що потребувало немалих зусиль та часу. До того ж вартість таких документів суттєво перевищувала вартість власне ліцензії. Перед сільгоспвиробником також постала перспектива накладання штрафу у розмірі 500 000 гривень у разі, якщо пакет документів не буде сформованим вчасно.

3. Реакція галузевої спільноти

ГС АСУ почала активно працювати над проблемою, коли член Ради ГС АСУ від Херсонщини Ігор Брагинець направив до неї запит на дослідження шляхів вирішення проблеми та поширив в групі Аграрного союзу у Viber статтю "Ліцензія на горючє: кому обов'язательно получать", надруковану у журналі Баланс-Агро від **15.04.2019 року**. З тих пір пішла активна робота над проблемою та постійне спілкування ГС АСУ з органами влади (Мінагрополітики, комітети з питань фінансів, податкової та митної політики Верховної Ради).

4. Перебіг подій

Ключові віхи спілкування ГС АСУ з органами влади відображені у на сайті ГС АСУ:

28 травня 2019 року. Звернення ГС АСУ до Голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Ніни Южаніної з вимогою термінового ухвалення проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо покращення адміністрування окремих податків і зборів» (№10212), який передбачає відтермінування початку дії ліцензування, <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/847/>

29 травня 2019 року. Підтримка ініціативи ГС АСУ щодо термінового ухвалення проекту №10212, яким відміняються штрафні санкції, а строки введення ліцензій для малих та середніх підприємств переносяться на 31 грудня 2019 року, <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/850/>

6 червня 2019. Реакція ГС АСУ на прийняття у сесійній залі законопроекту №10359, яким запроваджується половинчасте рішення щодо перенесення строків отримання ліцензій, але не скасовуються штрафні санкції, <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/858/>

31 липня 2019 року. ГС АСУ організував круглий стіл за участю ідеологів запровадження ліцензування пального: колишнього першого заступника голови ДФС Нелі Привалової, начальника відділу адміністрування акцизного податку Управління адміністрування податків і контрольної роботи Департаменту податків і зборів з юридичних осіб ДФС Андрія Філозопа, в.о. завідувача сектору контролю за виробництвом та обігом пального управління ліцензування та організації контролю за обігом підакцизних товарів Департаменту податків і зборів з юридичних осіб ДФС України Олександра Балануца. В ході цієї події народилась ідея запровадити ліцензування за заявочним принципом. <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/903/>

08 серпня 2019 року. Ситуація у сфері запровадження ліцензування зберігання пального була розглянута на засіданні Ради ГС АСУ. З доповіддю про стан справ виступила головний редактор журналу "АгроПРО" Елла Ткачева. За результатами обговорення Робочій групі з бухгалтерського обліку ГС АСУ (керівник Володимир Цап) було надане доручення опрацювати отриману інформацію і оформити її у вигляді законодавчо-нормативних пропозицій, Аналітичному центру ГС АСУ (керівник Лариса Старікова) – дослідити ситуацію щодо можливості розвитку системи незалежної сертифікації потужностей із зберігання палива відповідно до практики, яка існує в інших країнах світу. <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/910/>

24 серпня 2019 року. Ситуація щодо ліцензування зберігання пального також широко обговорювалася під час щорічного літнього семінару керівників підприємств членів ГС АСУ в Новокостянтинівці, <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/925/>.

02 вересня 2019 року. Протягом всього часу дискусій Міністерство аграрної політики і продовольства України підтримувало позицію ГС АСУ на рівні заступника Міністра Віктора Шеремети. Ситуація суттєво погіршилася, коли міністерство виявилось ліквідованим. З тих пір ГС АСУ наполягає на відновленні діяльності профільного аграрного міністерства і бере участь в ініціативах, спрямованих на визначення порядку денного його роботи, у тому числі й запровадження сучасних систем ринкового контролю за зберіганням палива відповідно до міжнародної практики, <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/933/>

27 вересня 2019 року. Протягом 2019 року відбулися зміни у вищих ешелонах влади: були переобрані Президент України та депутатський корпус Верховної Ради України, які успадкували всі невирішені законодавчі питання. Нова влада виявилася схильною до підтримки пропозицій ГС АСУ щодо запровадження заявочного принципу. Аргументовану позицію ГС АСУ на відкритому засіданні робочої групи з питань ліцензування пального при Комітеті з питань податкової та митної політики озвучили голова ГС АСУ Геннадій Новіков, керівник Робочої групи з бухгалтерського обліку ГС АСУ Володимир Цап, керівник Аналітичного центру ГС АСУ Лариса Старікова. <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/956/>

30 вересня 2019 року. За результатами засідання робочої групи голова Комітету з аграрної та земельної політики Микола Сольський оголосив про заміну ліцензії на декларацію за заявочним принципом. <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/958/>

27 грудня 2019 року. Зрештою до Верховної Ради були подані три законопроекти: № 2248 від 09.10.2019 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67048, № 2248-1 від 24.10.2019 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67175, № 2317 від 25.10.2019, http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67191, останній з яких і був прийнятим.

17 січня 2020. Ситуація, яка складається після прийняття законодавства про правила ліцензування зберігання палива прийняття та дії сільгоспвиробника на реалізацію норм закону розглядалися під час щорічного зимового семінару у санаторії «Кришталеве Джерело» на Закарпатті, <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/1098/>.

4. Аналітичні матеріали:

Протягом всього часу дискусій навколо проблеми ліцензування зберігання пального сільгоспвиробниками Аналітичний центр ГС АСУ надавав фахову підтримку, завдяки якій позиція ГС АСУ була чіткою, аргументованою і що неї зазвичай дослухалися очільники органів державної влади.

Зокрема, одразу після поширення інформації про необхідність ліцензування зберігання палива сільгосппідприємствами фахівці ГС АСУ запропонували змусити ДФС надати відповідну узагальнену податкову консультацію. Згідно правилам, ДФС може надати лише у відповідь на численні звернення платників податків. Тому Аналітичний центр ГС АСУ підготував **проект типового листа**, з яким підприємства мали звертатися до ДФС в Києві і в областях. Лист був сформований так, що не лишив простору для довільного трактування норм чинного законодавства і штовхав посадовців ДФС до надання відповіді на користь аграріїв. Після отримання відповіді від ДФС в Херсонській області, яка відзеркалювала загальну ситуацію, керівникам сільгосппідприємств були надані **рекомендації** (додаються).

Згодом Аналітичний центр ГС АСУ підготував **Експрес-нотатку про ліцензування складів із зберігання палива сільгосппідприємствами**, в якій надавалося трактування норм законодавства з точки зору ситуації, яка складається (нотатка додається).

До засідання круглого столу за участю посадовців ДФС 30 липня 2019 року Аналітичний центр ГС АСУ підготував **Експрес-нотатку**, в якій аргументував позицію ГС АСУ (додається).

З ситуацією після прийняття законопроекту № 2317, змістом змін в законодавстві та рекомендаціями для керівників сільгосппідприємств можна ознайомитися в **Експрес-нотатці щодо змін законодавства стосовно ліцензування зберігання палива**, яка додається.

Позиція Аналітичного центру ГС АСУ щодо ліцензування зберігання палива в популярній формі також висвітлена в блозі його керівника Лариса Старікової у авторському блозі на Агропорталі <http://www.aau.org.ua/uk/publications/web/975/>.